

เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากคต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

นี่พูดเป็นเรื่องเทคนิคนะ เวลาช่างเทคนิคเขาพูดถึงสถานีวิถุนี้ พูดถึงคลื่นไง คลื่นของสถานีวิถุมันคลุมหมด คลื่นสวนแสงธรรมนี่นะ เพชรบุรีเขาบอกเลย สถานีวิถุนครชัยศรีกับเพชรบุรีแทบจะไม่มี ความหมายเลย เพราะคลื่นของสวนแสงธรรมมันคลุมไปได้หมดเลย ถ้าคลุมไปได้หมดทางนี้มันไม่ต้องตั้งสถานีวิถุ เพราะอะไร? เพราะเวลาเราเปิดคลื่น ๑๐๓ มันจะรับได้ของเพชรบุรี ๕๐ กว่า ของนครชัยศรี ๑๐๖ เขาไม่เห็นรับได้เลย

คลื่นนี้มันไปกันทั่ว เพราะอะไร? เพราะตัวที่เราตั้งนี้ ตัวนี้ ๑๐ กิโล แต่ตัวนี้ ๑๐ กิโล แล้วมันไปได้ซะใหม่ แล้วที่นี้พอเสร็จแล้ว คลื่นมันคืออยู่แล้วก็จะเปลี่ยนตัวใหม่ จะเปลี่ยนเป็น ๑๐ กิโล แต่เป็นของนอก ถ้าเป็นของนอกมันไม่มีขาย เมื่อก่อนมันไม่มีขายในเมืองไทย คือเครื่องวิถุนี้เขาจะซื้อมาเฉพาะสถานีวิถุไง เขาไม่มีขายในท้องตลาด มันก็เลยซื้อตัวนี้ไม่ได้ ตอนนั้นเลยกลายเป็นมือสมัครเล่น

ก่อนหน้านี้พวกเราทำสมัครเล่น สมัครเล่นหมายถึงว่า หลวงตาท่านอยากได้คลื่นวิถุมาก ท่านอยากได้คลื่นวิถุมาก เพราะอะไร? เพราะว่ามันเป็นน้ำใจไง ธรรมมันไปทันโลก ท่านบอกเลยว่ “การช่วยชาตินี้มันได้เรื่องเงินเรื่องทอง เรื่องชาติ เรื่องวัตถุ แต่ธรรมะมันเข้าไปในหัวใจ” แล้วนี่ผู้คนนะ เวลาฟังสถานีวิถุ คนจากเหงา คนจากไม่มีเพื่อน มันก็มีเพื่อน มีเพื่อนเพราะอะไร? เพราะมันเป็นอาหารของใจ นี่สถานีวิถุท่านต้องการมาก ท่านอยากได้มากเพราะอะไร? เพราะเหมือนกับคูตี เวลาเราทำอุตสาหกรรมเราใช้ดำรงชีวิตนี้ ถ้าขาดน้ำเราดำรงชีวิตได้ไหม?

นี่ก็เหมือนกัน เวลาคนทุกข์คนยาก คนเหงาคนหงอยนี้ มันจะเอาอะไรเป็นที่อาศัย มันก็เอาธรรมเป็นที่อาศัย ท่านต้องการทำสิ่งนี้ไว้ให้ชาวไทยเรามันมีที่พึ่งอาศัย ท่านถึงต้องการตรงนี้ แต่มันทำไม่ได้ แล้วไม่มีใครทำให้ ก็เลยทำเป็นมือสมัครเล่น พอสมัครเล่นทำมา มันก็มีปัญหา นี่วิถุของเมืองไทยตัวนี้ตัวประกอบในนี้ เวลาพลังงานเข้าไปมันพลังงาน ๕๐ เฮอร์เซ็นต์ มันไปทำให้เครื่องร้อนเลย ๆ อีก ๕๐ เฮอร์เซ็นต์มันถึงจะใช้พลังงาน มันจะทำให้เครื่องร้อน มันไม่มี

ประโยชน์เลย เขาถึงถ้าเอาเครื่องนอกมาน้ำมันจะได้ประโยชน์ทั้งหมด ถึงจะบอกว่าไอ้ค่าใช้จ่ายมันจะหายไปเลยครึ่งหนึ่ง

๑. ค่าใช้จ่ายก็น้อยลง

๒. คลื่นมันก็ชัดเจนขึ้น มันคงที่ของมันใจ ไม่ไปกวนคนอื่น ไม่รังแกเขา

แต่ที่เราทำมา มันวางมาอย่างนี้มันมีปัญหา แล้วถ้าเอาอย่างนี้ไว้ยู่นี้ การทำต่อไปมันก็จะพิการไปตลอด ทุกคนมันพิการหมด เราทำให้สมบุญใจ นี่ทำสมบุญขึ้นมา น้ำมันก็ติดขัดตรงนี้ แล้วติดขัดตรงที่หลวงตา หลวงตาท่านบอกว่า “ประหัตมรยัสต์ ของนี้ซื้อมาจากเงินทองของประชาชน” แล้วเราจะมาใช้จ่ายฟุ่มเฟือยนี้ท่านรับไม่ได้ ท่านไม่ยอม แล้วท่านไม่ยอม ท่านบอกให้แก้ไขใช้อย่างนี้ไป

พอใช้อย่างนี้ไป พระถึงบอกว่า “ถ้าอย่างนี้แล้วจะต้องมีคนเอาปัญหาตรงนี้ออกมา” เราถึงต้องไปขอ คุณติ คลื่นนี้มันคลุมหมดแล้ว ทางราชบุรีเราก็คคลุมหมดแล้ว แล้วจะมาตั้งอะไรกันอีก มันเอามาเนี่ยขอมาเฉย ๆ ขอมาเพื่อจะทำใหม่ใจ สิ่งที่ทำใหม่ อันนี้ถ้ามีปัญหาขึ้นมา เขาบอกเลยว่า “อันนี้ถ้าเราจะตั้งกันจริง ๆ มันตั้งแล้วค่าใช้จ่ายมันจะสูงมาก ถ้าจะเป็นไปได้ให้ไปแลกเปลี่ยนเครื่องใหม่ หรือถ้าเราไม่ทำก็ขอให้ขอไปก่อน แล้วเอาเครื่องนี้เอาไปขายก็ได้ แล้วเอาเงินนี้ไปถวายท่าน” เพียงแต่ตรงนี้ เราต้องแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้าไป อันนี้หนึ่ง

แล้วก็เรื่องกฐิน เรื่องกฐินเราบอกว่า “ชาวโพธารามจงกฐิน” แล้วท่านก็พะวักพะวงว่า จงกฐินแล้วนี่เอาจริงหรือไม่เอาจริง เราบอก “เอาจริง” ต้องขึ้นไปตอกย้ำ นี่คนจริงจั่งมันพูดแล้ว ต้องเข้าไปเอาความจริง เวลาเราขึ้นไปขอ พอขอเรื่องกฐินท่านพูดเลย “อ้าว! กฐินก็ให้ไปแล้ว” ให้ไปแล้วแสดงว่าท่านให้โดยหัวใจแล้ว แต่เรื่องข้อตกลงยังไม่มี

แต่เวลาขอวิฑู ท่านบอกว่า “ขออะไรกันอีก” เพราะใจท่านใจ นี่เราบอกเราจะชี้ให้เห็นน้ำใจของท่าน อันหนึ่งคือท่านให้โดยหัวใจแล้ว คือกฐินนี้ให้กับชาวโพธารามแล้ว ถ้าชาวโพธารามมาก็ให้อยู่แล้ว แต่ในเรื่องวิฑูของท่านท่านไม่ให้ พอท่านไม่ให้เราไปขอท่าน พอขอท่านที่แรกท่านบอกว่า “จะมาขออะไรกันมันไม่มี มันไม่มีหรอก” พอไม่มีเราก็ต้องอธิบายกัน อธิบายจนท่านบอกว่า “ถ้าอย่างนั้นก็ยกให้เลย” พอยกให้เลยมันก็จบ พอสิ่งที่จบ อันนี้ที่จบเพราะมันก็เป็น การแก้ปัญหา นี่พูดถึงเรื่องโลกนะ

แล้วเราจะพูดเรื่องของธรรมลี พูดเรื่องของธรรม คลื่นที่มั่นคงลุ่มคลื่นเล็ก บารมีธรรม เห็นใหม่ พระโพธิสัตว์สร้างสมบุญญาธิการมา ๔ อสงไขย แสนมหากัป กว่าจะเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คุณติ พระอรหันต์ พระอัครสาวกต่าง ๆ ก็ปรารถนาสร้างบารมีกันมา นี่คลื่นเล็กคลื่นใหญ่ แต่คลื่นก็ส่งกำลังวิทย์ไปได้ใช้ใหม่ คลื่นนี้ก็เป็นธรรมะเหมือนกันใช้ใหม่ แต่คลื่นเล็กคลื่นใหญ่มันก็ปกครอบกันอยู่นะ นี่ในวัฏฏะเป็นอย่างไร

ถ้าเราเกิดขึ้นมา พ่อแม่คลื่นใหญ่ลุ่มลุ่มทุ้งทุ้งหมดเลย แต่ลูกถ้ามันไปประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ลูกที่ประกอบสัมมาอาชีพจะร่ำรวยหรือจะมีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงกว่าพ่อแม่ก็ได้ สิ่งที่สูงกว่าพ่อแม่อันนั้นมันเป็นการสร้างสมบุญญาธิการของเขา สิ่งที่สร้างสมบุญญาธิการของเขา นี่มันเป็นการกระทำของเรา ถ้าเราทำมันเป็นที่ใครล่ะ? ถ้าเราทำเพื่อเรา เราจะได้เฉพาะเรา

คุณติ เวลาการทำบุญกุศล ถ้าเราเป็นหัวหน้าแล้วเราชักนำให้บุคคลทำบุญกุศลไปกับเรา เวลาเราไปเกิดเป็นทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม จะมีบริษัทบริวารไง คุณในสมัยพุทธกาลนะ กษัตริย์มีทรัพย์สินสมบัติมากแต่ไม่มีเวลาทำบุญทำกุศล ให้ข้าทาส...ข้าทาสเขาไม่มีอะไรเลย แต่เขามีหัวใจใจเขาจะทำบุญกุศลนะ หน้าที่ของเขาคือเอาสมบัติของกษัตริย์นี้ไปทำกุศล ไปทำบุญตักบาตร แต่เขาตักบาตรเขาตักด้วยความชุ่มชื่นหัวใจของเขา

เวลาตายไปนะ กษัตริย์ก็ไปเกิดเป็นทวดาเหมือนกัน ข้าทาสบริวารก็ไปเกิดเป็นทวดาเหมือนกัน แต่กษัตริย์ไปเกิดอยู่คนเดียว คนเดียวคือไม่มีบริษัทบริวารไง เพราะเขาทำของเขาด้วยความแค้น ๆ เขาทำ เขาไม่มีเวลา เขาไม่มีความศุติศุติในหัวใจ แต่ขณะที่สมบัติไม่ใช่เป็นของทาสนะ แต่ทาสเวลาทำทำด้วยความศุติศุติในหัวใจ นี่บริษัทบริวารเต็มไปหมดเลย เกิดเป็นทวดา

นี่พูดถึงค่าของน้ำใจกับเรื่องของวัตถุเรื่องของสมบัติ สมบัติพัสถานไม่ใช่ของเราเลย แต่เราทำด้วยความศุติศุติ เราทำด้วยความชุ่มชื่น เราทำด้วยเจตนาของเรา ประโยชน์มันเกิดตรงนี้ นี่จะบอกเรื่องของนามธรรม เรื่องของใจ ค่าของน้ำใจมากกว่าค่าของข้างนอก คุณติ เวลาเราช่วยเหลือกัน เราเจือจานกัน เราช่วยเหลือคนตกยาก ทรัพย์สินสมบัติที่เราสละไปมันมีแค่ไหน แต่น้ำใจลิ น้ำใจของเราคุณเรารับจากมือเราไปเขามีความสุข เขามีความสดชื่น หัวใจของเขาเขารู้สึกบุญรู้สึกคุณของเขา ค่าน้ำใจนี้มันจะผูกพันกันไป

แล้วเวลามนุษย์เกิดมา มนุษย์มีกายกับใจ ใจหัวใจในร่างกายนี้ สิ่งหัวใจในร่างกายนี้ สิ่งนี้มันพาเกิดพาตาย คำว่า “พาเกิดพาตาย” เราว่าตายแล้วก็สูญ ตายแล้วไม่มีหรอก คนเราเกิดมาเท่านั้น

ถ้าเกิดมาเท่านี้ทำไมความรู้สึกอันนี้มันฆ่าได้ไหม เวลาคนเราตายไป หรือวัตถุนั้นมันย่อยสลายไปธรรมชาติของมัน เวลาคนตายไปร่างกายนี้มันต้องย่อยสลายกลับไปธรรมชาติของมัน แต่ความรู้สึกนี้มันย่อยสลายได้ไหม ถ้าความรู้สึกย่อยสลายได้นะ

คูสิ คนเกิดมาเป็นพัน ๆ ล้าน สิ่งที่เป็นพัน ๆ ล้าน ความรู้สึกอันนี้เวลาทุกข์สุขมันต้องดับได้สิ มันต้องมีคนทำได้บ้าง เพราะอะไร? เพราะมันเป็นพัน ๆ ล้านคน หนึ่งในพัน ๆ ล้านมันต้องทำได้บ้าง แต่ทำไมไม่ได้เลย สิ่งที่ทำไม่ได้มันยืนยันยันถือว่าตัวหัวใจตัวนี้มีอยู่ ตัวนี้มันต้องเกิดต้องตายไป

ถ้าทำบุญกุศลสร้างคุณงามความดี คำว่า “บุญกุศล” ถ้าทำบุญกุศลเราจะต้องสละอย่างเดียวหรือ? แล้วเวลาภวานานี้ เวลาเราทำความสงบของใจนี้มันจะไปสละอะไรล่ะ? มันสละความทุกข์ ความโศกในหัวใจใจ มันสละความทุกข์ร้อนในหัวใจ ถ้ามันสละอย่างนี้ได้ มีสติเข้ามายับยั้งมันไป แต่กว่าที่มันจะสละได้ กว่าที่จะทำได้นี้ มันก็ต้องมีจากข้างนอกเข้ามา จากศรัทธา จากความเชื่อ จากเป้าหมาย ถ้ามีเป้าหมายจะย้อนกลับมา งานมันละเอียดใจ เรื่องของใจงานมันละเอียด

ถ้าทำตรงนี้ได้ ความสุขอย่างโลกเขาเป็นอมิส เป็นสิ่งที่เกื้อกูลกันมันก็เจือจางกันไป แล้วแต่เวรแต่กรรมของสัตว์โลก นี้คนเกิดมามีเวรมีกรรมนะ เกิดในยุคใดสมัยใด ยุคหนึ่งคราวหนึ่งของเขา เขาจะทำประโยชน์ของเขาได้ขนาดไหน? คูสิเวลาโลกเจริญ เวลาโลกเสื่อม มันก็เป็นยุคหนึ่งคราวหนึ่งของเขา เวลาจิตเกิดสภาวะแบบนั้นมันจะทุกข์ยากมากนะ นี้เกิดในประเทศอันสมควร เกิดในประเทศอันสมบูรณ์

คูสิ ขนาดเกิดในประเทศที่ว่าทางตะวันออกของเรา คูสิ คูภูมิภาคสิ แล้วเราไปเกิดที่เขาแห่งแสงเขาอึดคักขัดสน เขาต้องอยู่กัน คูเขาเกิดในชั่วโลกสิ เขาก็ต้องอาศัยดำรงชีวิตของเขาไป นี้ประเทศอันสมควร นี้บุญพาเกิดกรรมพาเกิดทั้งนั้น จิตนี้มันเป็นไปทั้งนั้นล่ะ แล้วเวลาเกิดขึ้นมาแล้วนี้ เราพบพระพุทธศาสนา แล้วศาสนาย้อนกลับมาเรื่องหัวใจ เรามีโอกาสใจ ถ้าเราแก้ไขได้ ตรงนี้เราแก้ไขได้ เหมือนกับสิ่งที่เป็นวัตถุที่ยังไม่สำเร็จรูปขึ้นมา เราจะทำเป็นอย่างไรก็ได้ แต่ถ้ามันสำเร็จรูปไปแล้ว มันก็เป็นสภาวะแบบนั้น

นี่ก็เหมือนกัน เวลาตายไปแล้วมันก็เป็นสภาวะแบบนั้น ในปัจจุบันนี้เราทำได้ เพราะอะไร? เพราะมันมีกายกับใจใจ มีกายกับใจทุกคน สัตว์ก็มีกายกับใจ สิ่งที่มีกายกับใจ แต่ถ้าไม่มีกรรมล่ะ ไม่มีกรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กรรมและวินัยนี้มันมาจากไหน? คำว่า

“สติ” ทางยุโรปเขาว่ามีสติเขาต้องระลึกรู้เหมือนกัน เวลาทางการแพทย์เขายังบอกเลย “สติสั้น” เด็กสติสั้น เด็กสมาธิสั้น เด็กสมาธิยาว นี่มันยังมีสมมุติบัญญัติขึ้นมาได้

แต่ถ้าธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันมีสติ มหาสติ สติอัตโนมัตติ นี่มันละเอียดอ่อนเข้าไป มันจะเคลื่อนไหวตามตัวจิตอันนั้นทัน ถ้าตามตัวจิตอันนั้นทัน มันไปแก้ไขด้วยมรรคญาณ ก็คือการภาวนาใจ งานของผู้ที่ประพฤติปฏิบัตินะ งานของศากยบุตรผู้ที่ออกนักรบ มันจะแก้ไขหัวใจตรงนี้ไง คำว่า “ค่าน้ำใจ” การสละเจือจางกันเป็นค่าน้ำใจมหาศาลเลย แต่ตัวมรรคญาณเข้าไปนี่ ตัวค่าน้ำใจตัวเองเข้าไปชำระใจตัวเอง ตัวนี้มันสำคัญมาก

แล้วสำคัญมันมาจากไหน? มันก็มาจากเราสละทานนี้ เราสละทานถึงจะเกิดพละ เกิดอินทรีย์ เกิดความแก่กล้า เกิดพลังงานขึ้นมา ถ้าเราไม่เคยสละ เราไม่เคยเจือจางไว้เลย เหมือนกับนิสัยคน คุณนิสัยคนบางคนเกรมมาก บางคนเป็นเด็กคิมมาก เพราะเขาฝึกฝนของเขามา เพราะจิตเขาสะสมของเขามา เรื่องของจิตของเขานี้บุญอำนาจวาสนาของเขามี ของเขามาอย่างนั้น

แล้วทำไมเวลาคนเขาเกิดในฐานะเศรษฐี เกิดในต่าง ๆ ทำไมนิสัยเขาเป็นอย่างนั้นล่ะ? เป็นอย่างนั้นเพราะอะไร? เพราะกรรมมี ก็ทำบุญกุศลเคยทำความดีก็มี แต่นิสัยก็ส่วนนิสัย กรรมดีกรรมชั่วที่มันให้ผลตอบแทนก็เหมือนกัน เหมือนเราเกิดมาเป็นคน มีคนเกิดมาแล้วรูปร่างสวยงามต่าง ๆ หรือว่าจีเห่ นี่มันเป็นการกระทำ มันเป็นการสะสมอันนั้นมา แต่ความรู้สึกหัวใจต่างกันนะ พระอรหันต์สมัยพุทธกาล เป็นง่อยเปลี้ยเสียา เป็นบาดแผลเต็มตัวเลยก็มี นี่สิ่งที้อย่างนี้มันเป็นเรื่องของกรรมจากการกระทำ

แต่ถ้าศรัทธาอีกตัวหนึ่งคือตัวหัวใจ แล้วตัวมรรคญาณเกิดขึ้นมา มันจะย้อนกลับมาตรงหัวใจ แล้วทำอันนี้จบสิ้นกระบวนการตรงนี้ เห็นกระบวนการตรงนี้ แล้วมันจะเห็นค่าของน้ำใจ เหมือนกับสิ่งที่ว่าใครมีวิชาชีพออย่างใดก็เห็นวิชาชีพของตัวสำคัญ เพราะอะไร? เพราะตัวเองเข้าใจสถานะแบบนั้น

นี่ก็เหมือนกัน ธรรมและวินัยเป็นเรื่องของค่าน้ำใจ ครูบาอาจารย์ถึงเห็นผลตรงนี้ ท่านถึงรักสถานีวิทญู วิทญูเกิดขึ้นมานี้ ใจ! มันมีรายจ่าย มันมีทุกอย่าง แต่รายจ่ายแบบนี้มันเป็นค่าใช้จ่ายทางโลก แต่ความสุขความทุกข์นี่มันเป็นรายจ่ายของการบีบคั้นของใจ ถ้าบีบคั้นของใจแล้วมียามีเครื่องรักษาหัวใจอันนั้นให้มีความสุขความทุกข์อันนั้นนะ สิ่งนี้ผลตอบแทนอย่างนี้ มันมีคุณค่าเหลือล้นจนนับค่าประมาณไม่ได้

การลงทุนอย่างนี้ลงทุนเพื่อประโยชน์ของหัวใจสัตว์โลก ค่าใช้จ่ายอย่างนี้ถ้าเราใช้จ่ายได้ มันก็เป็นการสละทานออกไป แล้วเขาได้รับประโยชน์ทางโลกไซ้ใหม่ นี่ที่ว่าการให้ธรรมเป็น ธรรมทานเป็นบุญกุศลอย่างยิ่ง ให้วิชาการ ให้สิ่งต่าง ๆ ให้คนพ้นจากทุกข์นี้เป็นบุญกุศลอย่างยิ่ง

สิ่งนี้ท่านรักษา ท่านสงวนเพราะอะไร? เพราะสิ่งนี้มันเป็นสิ่งที่เป็นคลื่น เป็นสิ่งที่ไม่มีการ เห็นตัวตนมัน แต่มันมีคุณค่ามหาศาลกับหัวใจใจ กับผู้รับรู้ใจ กับคนที่พ้นจากทุกข์ใจ สิ่งที่ทำกัน อย่างนี้มันจะเป็นประโยชน์กับเรา ถึงต้องทำ ทำเพื่อครูบาอาจารย์ ทำเพื่อตอบสนองของโลก ทำ เพื่อให้โลกเขามีความร่มเย็นเป็นสุข เอวัง